

Regionální agrární komora Ostravsko

Strategický plán České republiky na období 2023 – 2027

Ekoschémata

Lubomír Smrček, 776 017 517, lub.smrcek@gmail.com

Ekoschémata

- Režimy pro klima a životní prostředí
- Dobrovolná platba
- Oddělená od produkce
- Část požadavků převzata z greeningu
- Ekoschémata:
  - Celofaremní ekoplatba
    - základní úroveň
      - dodržení požadavků na všech kulturách, které užívá (na R – počet plodin, organická hmota pásy podél vody)
      - vyčlenění % neprodukční plochy z RUG
    - prémiová úroveň
  - Precizní zemědělství

Ekoschéματα

- Celofaremní ekoplatba základní – požadavky na kultuře T:
  - seč/pastva do 31.7. (termín může být upraven podle managementů AEKO, zohlednění výjimek OOP, obnovy TTP)
  - nepokosené plochy nad 12 ha (3 - 15 %) **AEKO – OTP nad 10 ha**
  - do 31.10. zatravnění při zjištěné změně kultury:
    - DPB v oblastech environmentálně citlivých ploch nebo v oblastech NATURA 2000 (sankce – viz DZES 1 a 9)
    - DPB mimo oblasti environmentálně citlivých travních ploch a mimo oblasti NATURA 2000 -1:1 (odlišnost od DZES 1)
  - Zatravnění se neuplatní:
    - V souvislosti s ukončením PÚ
    - Při přeměně na R v EZ
    - Při přeměně na S
    - Při přeměně na O (jiná kultura, je-li využívána k pasení)
    - Při přeměně na EVK krajínotvorný sad
    - Při přeměně na zalesněnou plochu
    - Při přeměně na krajinný prvek
    - Při přeměně na plochu v režimu agrolesnictví
    - Na plochu do 0,1 ha
  - Definice ECP (viz DZES 1)

Ekoschémata

- Celofaremní ekoplatba základní – požadavky na kultuře R:
  - Počet plodin (diverzifikace):
    - 2023 – viz dnešní greening (včetně definice plodiny a výjimek), limity 10 ha a 30 ha
    - 2024 – plodina na úrovni rodu jařina a ozim stejného rodu je jedna plodina)
  - Diverzifikace (upravený současný greening)
    - 4 – 30 ha (dvě plodiny, hlavní max. 75 %)
    - 30 – 150 ha (tři plodiny, hlavní 75 %, dvě hlavní max, 95 %)
    - nad 150 ha pěstování 4 plodin (hlavní plodina max. 75 %, tři hlavní plodiny max. 95 %)
    - Plocha krajinného prvku uvnitř DPB je součástí ploch plodiny (popř. se zahrne poměrně do dvou a více ploch plodin)
    - Období je 1.6.-31.8.

Ekoschémata

- Celofaremní ekoplatba základní – požadavky na kultuře R:
  - Hospodaření s organickou hmotou:
    - Obdoba dnešního standardu DZES 6b (20 % orné půdy)
    - Výpočet za hospodářský rok 2022/2023 do 31.7.
    - 35 % výměry RUG ke dni podání JŽ (na lehkých nebo těžkých půdách 30 %, popř, poměrné zastoupení - 35 % se upraví podle zastoupení lehkých a těžkých půd – výčet HPJ a podle zastoupení vybraných plodin)
    - různé možnosti plnění s váhovým koeficientem
    - 30 t/ha hnoje = 1
    - u hnojiv je stanovena min. dávka
    - žadatel vede evidenci hnojení (**elektronická podoba předání do konce ledna 2023 za kalendářní rok 2022**)
    - žadatel zpracuje výpočet organické hmoty a na podání jej předloží kontrole (xls tabulka)

Ekoschémata

- Model OH pro celofaremní platbu základní na orné půdě

Ekoplatba 2023 – hospodaření s organickou hmotou v hospodářském roce 2022/2023 (od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023)		
Obchodní závod: ____		
Podmínky pro ekoplatbu:		Potřeba: ____
Bilance organické hmoty:		Plnění: ____
Obhospodařovaná plocha (květen 2023)	Výměra (ha)	
Orná půda (R + G + U)		Podle údajů pro žádost o dotace na rok 2023 Zařazení všech DPB dle převažujícího půdního druhu bude doplněno do LPIS. Pokud nejsou informace o zastoupení lehkých a těžkých půd (potřeba opatření na 30 %), vyhodnocení se provede pro střední půdu (potřeba na 35 %).
... z toho: lehká půda		
těžká půda		
Plodiny na orné půdě (květen 2023)	Výměra (ha)	Upřesnění potřeby opatření podle výměry vybraných hlavních plodin (žádost o dotace na rok 2023)
Brambory, cukrovka, řepa krmná, zelenina ¹⁾		¹⁾ brokolice, celer, cuketa, meloun, okurka, pór, rajče, tykev, zelí
Kukuřice, zelenina ²⁾		²⁾ česnek, květák, mrkev, paprika, pastiňák
Jetel ³⁾ , vojtěška ³⁾ , vč. semenářských porostů		³⁾ pouze čisté porosty
Ostatní víceleté píce ⁴⁾ , trávy na semeno		⁴⁾ včetně travních porostů (kultura G) a směsí (např. jetelotráva)
Dodání organické hmoty do půdy (2022/2023)	Spotřeba (t)	Celková spotřeba v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře orné půdy pro žádost o dotace 2023
Hnůj, separát kejdy		Při výpočtu se vychází z celkové spotřeby hnojiv nebo upravených kalů na orné půdě, v hospodářském roce.
Separát digestátu, tuhý digestát		
Kompost s poměrem C:N 10 a vyšším		Pokud se použije např. kejda skotu v kombinaci se slámou obilnin, tak se tato opatření promítnou ve více řádcích: 1) řádek 25: kejda skotu (započteno v celkovém množství kejdy aplikované na různé DPB) 2) řádek 39: sláma (veškerá ponechaná sláma, bez ohledu na hnojení kejdou apod.) 3) řádek 40: jen kombinace slámy obilnin s kejdou, v tomto případě s kejdou skotu Platí tedy pravidlo, že při překryvu více jednotlivých opatření (vč. meziplodin a technologií) na stejné ploše se tyto plochy započtou vícekrát.
Kompost s poměrem C:N pod 10		
Upravený kal (ve 100% sušině)		
Kejda skotu		
Fugát kejdy skotu		
Kejda prasat		
Fugát kejdy prasat		
Digestát		
Fugát digestátu		
Výpalky melasové zahuštěné		
Výpalky lihovarnické		
Drůbeží trus sušený		
Drůbeží trus s podestýlkou		
Drůbeží trus uleželý		
Dodání organické hmoty a další opatření (2022/2023)	Výměra (ha)	Opatření provedená v období od 1. 7. 2022 do 30. 6. 2023, na výměře orné půdy pro žádost o dotace 2023
Sláma obilnin (vč. kukuřice na zrno), olejnin a luskovin (veškerá sláma, bez ohledu na přidání dusíku) apod.		Zapravení do půdy, příp. ponechání na povrchu slámy obilnin, olejnin a luskovin nebo zbytků po sklizni jetelovin a trav na semeno, příp. hrachu a fazolu pěstovaných jako zelenina
... z toho kombinace sláma obilnin + kejda, digestát, ...		Zapravení slámy obilnin v kombinaci se souběžnou nebo následnou aplikací kejdy, digestátu nebo výpalků
Řepný chrást, nesklizené hlavní plodiny		Zapravení řepného chrástu, případně nesklizených hlavních plodin
Nesklizený obrost výsevních pícní		Zapravení nesklizeného polebního obrostu víceletých pícní

výpočet

výsledek

DPB s POT

příklad

Ekoschémata

- Celofaremní ekoplatba základní – požadavky na kultuře R:
  - Ochranné pásy podél vodního toku:
    - DPB s kulturou R
    - Min. délka 15 m
    - Min. šířka 6 m od hranice DPB, který se nachází ve vzdálenosti 6 m od stálých vodních útvarů
    - Max. započitatelná šířka do neprodukčních ploch je 30 m
    - 1.6.-30.11 souvislý porost plodin (směs lipnicovitých nebo jejich směs s vyjmenovanými plodinami se zastoupením těchto plodin do 10 %)
    - Údržba sečí s odklizem biomasy nebo mulčováním do 31.8.
    - Bez aplikace hnojiv, POR a upravených kalů
    - Nevyužívat plochy pásů jako manipulační plochy
    - Splnění podmínek = vyčlenit a udržovat alespoň 90 % každého ochranného pásu vymezeného v LPIS (nová vrstva v prosinci 2023)
    - Povinnost vyčlenit pásy se nevztahuje na plochu s podanou žádostí (biopásy kombinované, pokud jetelotravní pás přiléhá k vodě, čejka chocholátá a zatravňování orné půdy)

Ekoschémata

- Celofaremní ekoplatba základní – požadavky na kultuře R:

- Ochranné pásy podél vodního toku:

- Tisk č. 2 nebo 17 (vzdálenost od vody a kultura R, buffer 6 m od vody a zakres pásu o šířce 6 m od-do na hranici (min. 15 m)

Ekoschémata

- Celofaremní ekoplatba základní – požadavky na kultuře U:
  - 2023 od podání JŽ do 15.8. zelený úhor nebo nektarodárný úhor
  - od 2024 – od 1.2. do 15.8.
  - Bez aplikace hnojiv, POR a upravených kalů
  - Rozdíl mezi úhorem pro DZES 8 (úhor s porostem, lze i nektarodárný nebo zelený úhor) a ekoplatbu (zelený úhor, nektarodárný úhor)

Ekoschémata

- Celofaremní ekoplatba základní – požadavky na kultuře U:

Nektarodárný úhor

- Žadatel na nektarodárném úhoru založí nejpozději do 1. června příslušného kalendářního roku podání žádosti **souvislý porost plodin**, ve kterém jsou zastoupeny **nejméně tři druhy plodin** (viz seznamy níže), přičemž žádná z plodin v porostu nepřekročí **80 %** s výjimkou trav čeledi lipnicovité, které v porostu nepřekročí **30 %**, a výjimkou plodin vázajících dusík, které v porostu nepřekročí **50 %**,
  - porost plodin zůstane ponechán na pozemku alespoň do 15. srpna příslušného kalendářního roku podání žádosti a **plodiny nejsou sklizeny nebo paseny**.
- Po 15.8. lze porost zapravit a založit nový

Ekoschémata

- Celofaremní ekoplatba základní – požadavky na kultuře U:

Zelený úhor

- Žadatel na zeleném úhoru založí nejpozději do 1. června příslušného kalendářního roku podání žádosti **souvislý porost trávy čeledi lipnicovité, jejich směsi nebo směsi s plodinou vázající dusík** (viz seznam níže), přičemž plodina vázající dusík v porostu nepřekročí 50 %. Porost zůstane ponechán na pozemku alespoň do 15. srpna následujícího kalendářního roku,
- plodiny nejsou sklizeny nebo paseny.

Ekoschéματα

- Celofaremní ekoplatba základní – vyčlenění neproduktivních ploch
  - Návaznost na DZES 8
  - Vyčlenění % z RUG (bez G v AEKO, např. zatravnění)
  - DZES 8 (4 %) – žadatel vyčlení 5 % (ochranné pásy podle DZES 8, úhory, krajinné prvky) **+1 procentní bod**
  - DZES 8 (7 %) – žadatel vyčlení 8 % (lze i PVN a MP, ale 3 % ochranné pásy podle DZES 8, úhory, krajinné prvky) **+1 procentní bod**
  - Platba 65,47 EUR/ha celého podniku
  - Povinnost vyčlenění = ke dni podání JŽ je v LPIS min. 1 ha standardní orné půdy (R)
  - Od roku 2026 místo 8 % se vyčleňuje 9 % (MP a PVN 3 %)
  - V ekoplatbě základní se neuplatňuje výjimka (75 %..., 10 ha RUG), která je u DZES 8

Ekoschémata

- Celofaremní ekoplatba prémiová
  - Splnění podmínek základní celofaremní ekoplatby
  - Možnosti:
    - Pásky kolem vodních toků prémiové (DPB s R do 10 m od vody, obdobné podmínky jako v základní úrovni)
      - Min. délka 15 m
      - Min. šířka 12 m od hranice DPB
      - Max. započitatelná šířka do neprodukční plochy je 30 m
    - Vyčlenění neprodukční plochy (7 % z RUG, ochranné pásy podle DZES 8, lineární úhory, krajinné prvky)
    - 360 EUR/ha **na vyčleněnou plochu do 7%**

Ekoschémata

- Precizní zemědělství

- Podmínka diferencované aplikace N – senzory nebo aplikační mapy (viz NV)
- Podmínka diferencované aplikace hnojiv s P, K, Mg, ~~Ca~~
- Definice plošně diferencované aplikace pro N a hnojiva s P, K, Mg
- Popis podkladů pro kontrolu na místě
- Min. 65 % živin v hospodářském roce diferencovaným způsobem, u deklarované plodiny alespoň jedna aplikace tímto způsobem
- V evidenci hnojení vést údaj o diferencované aplikaci
- Dávky do 3 kg /ha se nezapočítávají
- Žadatel zpracuje bilanci dusíku a dalších živin – P, K, Mg (podle NV č. 262/2012 Sb., pro zranitelné oblasti):
  - do 30.11. za předchozí hospodářský rok od 1.7. do 30.6.,
  - bilance do 60 kg N/ha z.p.
  - hodnotí se každoročně
- DPB v evidenci od 1.7. roku před podáním JŽ do 31.10. roku podání JŽ
- Sazba 43,40 EUR/ha (1 085 Kč/ha)
- Kultura R

Přechodná ustanovení pro PP

- Účinnost od 1.4.2023
- Výjimky 2023:
  - diverzifikace podle NV č. 50/2015 Sb. (jako dosud)
  - termín od 1.2. se nahrazuje dnem podání JŽ
  - lze založit nektarodárný biopás na ploše pásu podél vody pro splnění podmínky
  - povinnost vyčlenit pás podél vody se nevztahuje na plochy, na které byl založen porost plodiny před dnem nabytí účinnosti NV
  - úprava období pro precizní zemědělství (zohlednění aplikací po nabytí účinnosti NV, v evidenci půdy místo od 1.7. roku před JŽ od nabytí účinnosti
  - masné tele: narozené od 1.4.2022 do 28.2.2023 (jinak od 1.3. do konce února)